

Tänk efter före!

*En ESO-rapport om
samhällsekonomiska
konsekvensanalyser*

Inledning och bakgrund

- **Vad är en samhällsekonomisk konsekvensanalys?**
- **Varför är det viktigt?**
 - Avregleringar (apotek, post, telefoni, järnväg, skola)
 - Målstyrning
 - Internationalisering (EU-beslut)

Inledning och bakgrund (forts.)

- **Skatteintäkter (och andra resurser) har många alternativa användningsområden.**
 - Analysera konsekvenser *innan* beslut fattas.
- **När ska en konsekvensanalys genomföras?**
 - Lagfäst: Regeringsformen, budgetlagen, kommittéförordningen och "konsekvensutredningsförordningen".

Nuläge

- **Inte ett nytt problem**
- **Den svenska förvaltningsmodellen**
 - Kommittéväsendet
- **Utveckling av konsekvensanalyser och politiska mål.**

Nuläge (forts.)

- **Vägledning, beräkningsstöd & underlag till analys.**
- **Extern granskning: Regelrådet.**
- **Sparsamt med systematisk uppföljning och utvärdering.**
- **Sammantaget: smala analyser och smal tillämpning (företag, regelgivning och sektorsindelning).**

Internationellt

- **OECD => RIA**
- **EU-kommissionen => 2002 med förstärkning 2015**
- **Samhällsekonomisk analys = bedömningar + kalkyler**
- **Storbritannien och USA: grönbokseffekten samt "benefits must justify the cost of action".**

Undermåliga analyser

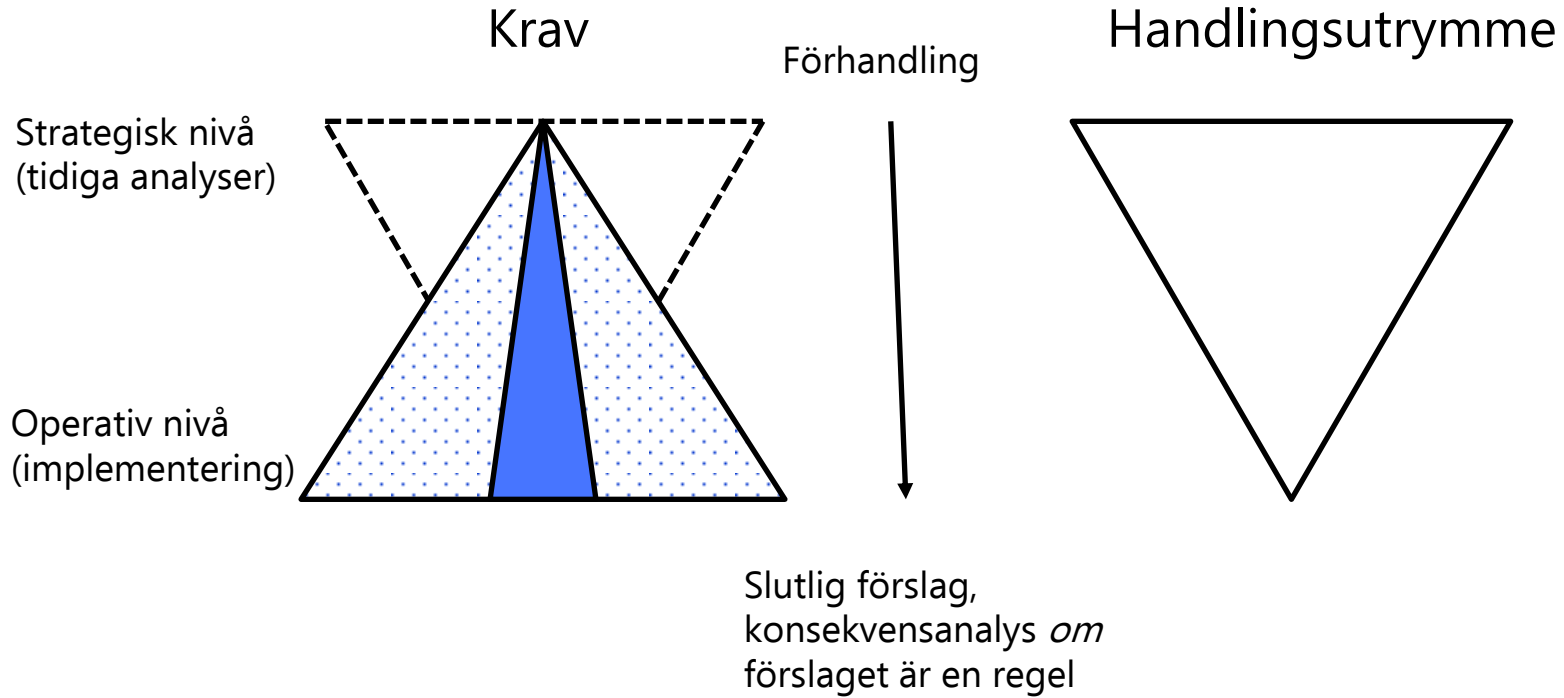
Nationellt:

- **Regelrådet – effekter för näringslivet**
 - Ca hälften lever upp till kraven.
- **SOU:er (Ramböll och RK)**
- **Migrationspolitiska propositioner (RiR)**
- **Regelgivning i transportsektorn**
- **Det femte grundläggande behovet**

Undermåliga analyser

Internationellt:

- **EU-lagstiftning**
 - Vatten- och luftkvalitetsdirektivet
- **Viktigt att beakta skillnader i nationell och internationell kontext => t ex. undantag**
- **Hur kan samhällsekonomisk analys bidra till förbättring?**
 - Ffa strukturera beslutsproblemet allsidigt.

Så bör en RIA utformas

Analytiska steg:

Problemformulering – en förutsättning

Mål – vad ska uppnås (välfärdsförändringar, S.M.A.R.T)?

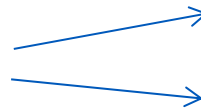
Alternativa lösningar:

Nollalternativ

Inget görs

Utredningsalternativ

Alternativ till
reglering

Regleringsalternativ

Kräver
handlingsutrymme

Identifiera och analysera konsekvenser i alternativen

Jämför alternativ => föreslå lösning

Följa upp och utvärdera – hur har det gått och varför?

Tidigare, bredare, bättre

- **Tidigt i beslutprocessen**
- **Inkludera alla relevanta samhällseffekter för alla berörda.**
- **Nationella och internationella krav samt riktlinjer.**

Rekommendationer:

- **Centralt placerat organ**
 - För WGA
- **Breda kraven och tidigarelägg analyserna**
 - När, var och hur?
- **Bredare vägledning och metodstöd**
 - *En* vägledning. Obs! Allt kan inte generaliseras.
- **Bredare kvalitetssäkring**
 - Bredare granskning och ev återremitteringskrav

Tack!